

Hooibeestje

Gehakkelde aurelia

Oranje zandoogje

Groot koolwitje

Koninginnenpage

Distelvlinder

Icarusblauwtje mannetje

Icarusblauwtje vrouwtje

Nachtvlinders

Donkere jota-uil: lijkt sterk op de veel gewonere Gamma-uil maar is kleuriger.

Hoornaarvlinder: de vlinder lijkt sterk op een grote wesp maar doet geen vlieg kwaad. De rups leeft vooral van populier en die zijn er genoeg in de Smaldonk.

Sint-Jansvlinder: langzaam vliegende vlinder met felrode vlekken op een zwarte ondergrond (vandaar de naam Bloeddrupje). De vlinder heeft een sterke voorkeur voor paarse bloemen zoals Knoopkruid, distel en Vogelwikke.

Roesje: deze spinneruil smult van bramen en andere zoetigheid zoals stroop en overwintert (vaak) in groepjes in vochtige kelders en bunkers.

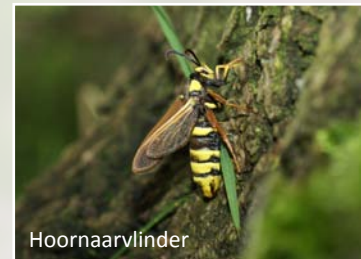
Sint-Jansvlinder

Roesje

Donkere jota-uil

Hoornaarvlinder

Meer informatie

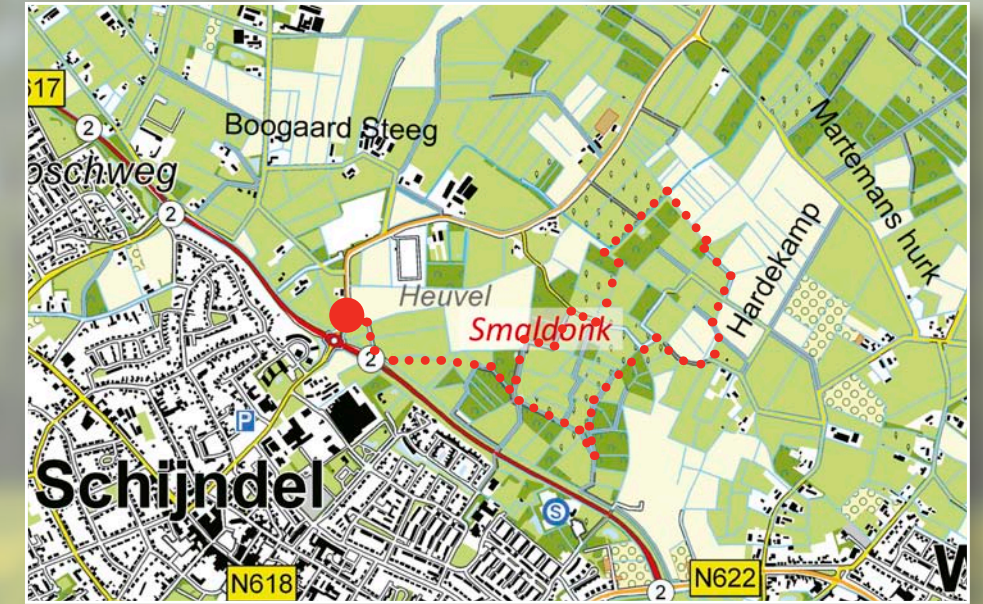
Naast deze vlinderfolder zijn er ook folders van Prekers, Geelders, Wijboschbroek, Kampina, Mortelen, en Dommelbeemden.

Meer informatie over vlinders in Het Groene Woud vind je in het unieke boek Vlinders in Het Groene Woud (www.nmcschijndel.nl)

De uitgave van het boek en de vlinderfolders is mede mogelijk door financiële bijdragen van Provinciale Leader, Stichting Streekrekening Het Groene Woud, Prins Bernhard Cultuurfonds, Gemeente Schijndel en Natuur- en Milieucentrum Schijndel.

Tekst: Rien Rijken en Joep Steur

Foto's: Joep en Afra Steur.

Op zoek naar vlinders in Het Groene Woud Smaldonk

Smaldonk

Smaldonk in Het Groene Woud is een kleinschalig cultuurlandschap gelegen op een donk in Schijndel tussen Steeg, Structuurweg en Martemanshurk. Op deze hooggelegen zandige donk (ophoging in moeras) vestigden zich 4 a 5000 jaar geleden al de eerste landbouwers. Archeologische vondsten wijzen hierop. In de loop der eeuwen ontstond hier een kleinschalig boerenlandschap met een netwerk van akkers, weiden, houtwallen, bosjes en zandpaden. Het 60 hectaren grote gebied is tegenwoordig grotendeels eigendom van Staatsbosbeheer, dat bosjes en poelen heeft aangelegd en het gebied weer in oude staat heeft hersteld. Bijzonder zijn de authentieke griendakker met wilgen en de populierenweiden met verschillende populierenrassen. Dit sfeervolle landschap met bloemrijke graslanden, ruigtes, houtwallen, waterlopen en zandpaden zorgt voor een grote plantenrijkdom en een gevarieerde vlinderpopulatie. Look-zonder-look, Pinksterbloem en Echte koekoeksbloem trekken dagvlinders aan als Oranjetipje en Landkaartje. Tot op heden heeft vlinderkenner Joep Steur hier 393 soorten dag- en nachtvlinders waargenomen. In deze folder beschrijven we een aantal veel voorkomende en kleurrijke dag- en nachtvlinders die je in de Smaldonk kunt aantreffen, de nectarplanten

waar deze vlinders van houden, voedselplanten van de rups en de unieke kenmerken waaraan je de diverse soorten kunt herkennen. Om het gebied toegankelijk te maken voor wandelaars dichtbij huis is Ommetje Smaldonk, een 4 km lange wandelroute, aangelegd.

Op zoek naar vlinders

In Smaldonk zijn 26 soorten dagvlinders en 367 soorten nachtvlinders waargenomen. In deze folder gaat het vooral over de dagvlinders. Vlinders zijn koudbloedig en vliegen het liefst als ze door de zon opgewarmd zijn tot boven 15 C. Als je de biotoop en de favoriete nectarplanten van een vlinder kent, weet je ook waar je bepaalde soorten kunt vinden. De vlinderwandeling start bij de picknickplaats bij de rotonde aan de Steeg (afslag Heeswijk -Dinther) en volgt het Ommetje Smaldonk (zie bordjes met oranje pijl). Na het poortje kom je langs een schapenwei die ook wordt gebruikt als oefenterrein om border collies te trainen in het schapendrijven. Na 100 meter zie je het boomkompas van kunstenaar Mariëlle Lapidaire: acht bomen met een eigen karakter die zijn verbonden met windrichting en jaargetijde. Langs het pad staan wilgen, Zwarte els en populieren. Langs de paden en in de boomweiden zie je veel braamstruiken; de witte braambloemen zijn geliefde nectarplanten voor diverse vlinders zoals Koevinkje, Groot dikkopje, Klein geaderd witje en Distelvlinder. Bij de waterloop houd je links aan langs een zonnig struweel met wilgen en hazelaar waar je bont zandoogjes aan kunt treffen. Steek na de poel het bruggetje over, sla links af en meteen weer rechts. Aan einde pad verharde fietspad oversteken naar kinderbos; hier zijn 351 essen en zomereiken geplant ter herinnering aan alle Schijndelse nakomelingen die geboren werden in het millenniumjaar. Na het kinderbos lopen we langs de Steegsche Loop; aan de overkant ligt het Koninginnebos, een populierenweide die in 2006 werd aangelegd om te vieren dat Koningin Beatrix 25 jaar op de troon zat. Na het bruggetje over de beek sla je rechtsaf en volg je het zandpad tussen bosjes en maïsackers.

Icarusblauwtje vrouwtje

Daarna steek je bij de poel het verharde fietspad weer over en volg je de bordjes Ommetje Smaldonk. De omgeving bestaat vooral uit weilanden en akkers. Weer bij het verharde fietspad houd je links aan en na de picknickplaats weer links het populierenbos in. Dan volg je de route langs het Boomkompas terug naar het startpunt.

Dagvlinders

Atalanta: trekvlinder uit Zuid-Europa; favoriete nectarplanten : vlinderstruik, Akkerdistel en Koninginnekruid
Distelvlinder: oranje vlinder met zwart-witte vleugelpunten; Vlinders vaak op distel, Knoopkruid en Koninginnekruid
Gehakelde aurelia: heeft een gekartelde vleugelrand, vliegt vaak tot ver in de herfst.
Groot dikkopje: heeft lichte vlekjes op vleugels; in graslanden en ruigtes met Dagkoekoeksbloem, Akkerdistel, Braambloem, Kale jonker en Knoopkruid als geliefde nectarplanten.
Groot koolwitje: lijkt veel op het Klein koolwitje maar is zoals de naam al aangeeft een stuk groter. De vlinder bezoekt graag bloemen en de rups vreet o.a. Kool, Judaspenning, Kattensnor en Koolzaad.
Hooibeestje: Een klein zandoogje dat nooit met open vleugels rust. Op diverse grassen kan de rups gevonden worden.
Icarusblauwtje: het mannetje heeft egaal blauwe vleugels en het vrouwtje bruine met oranje vlekjes. Vrouwtjes met paarse vleugels en oranje vlekjes komen ook geregeld voor!
Koninginnenpage: deze schoonheid met staartjes aan de achtervleugels is een goede vlieger en houdt van onbespoten (moes)tuinen.
Kleine vos: deze vlinder die dezelfde roodbruine grondkleur heeft als de sluwe vos kwam eerst veel meer voor. Let ook op de mooie blauwe vlekjes op de bovenkant van de ondervleugels.
Oranjetipje: echte lentebode, mannetje heeft oranje vleugelpunten; belangrijkste voedsel- en nectarplant: Pinksterbloem. Vliegt vooral rond Konings-/Koninginnedag!
Oranje zandoogje: de vlinders zijn niet schuw en zitten vaak te snoepen van Koninginnekruid en Kale jonker.

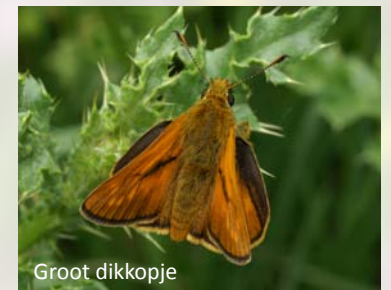
Oranjetipje, mannetje

Oranjetipje, vrouwtje

Atalanta

Groot dikkopje

Kleine vos